

Pravidla pro hospodaření s fondy

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. (dále jen „NHÚ“), se sídlem v Praze 1, Politických vězňů 7, vydává ve smyslu § 20 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, tato pravidla pro hospodaření s fondy.

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Hospodaření NHÚ se řídí § 21–30 zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, a obecně platnými předpisy o hospodaření účetních jednotek, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.
2. NHÚ je právnickou osobou a vlastní majetek potřebný k zajištění účelu, pro který je zřízen. O nakládání s majetkem NHÚ rozhodují orgány NHÚ v souladu s podmínkami stanovenými zákonem č. 341/2005 Sb. a interními předpisy a dalšími pokyny AV ČR.
3. NHÚ zřizuje účet vlastního jmění, který je vlastním zdrojem krytí majetku účetní jednotky. Na účtu vlastního jmění je možné účtovat o:
 - a) bezúplatně převzatém dlouhodobém majetku určeném pro činnost NHÚ,
 - b) převodu zisku/ztráty,
 - c) pořízovací ceně nově zjištěného, dosud nezaúčtovaného neodepisovaného dlouhodobého majetku,
 - d) pořízení dlouhodobého majetku,
 - e) odpisech.

Čl. 2

Fondy

1. Fondy obsahují zdroje NHÚ, které jsou účelově určeny a které nejsou vlastním jměním.
2. NHÚ tvoří tyto fondy:
 - a) rezervní fond,
 - b) fond reprodukce majetku,
 - c) fond účelově určených prostředků,
 - d) fond sociální.
3. Zůstatky fondů k 31. 12. běžného roku se převádějí do následujícího rozpočtového roku.

Čl. 3

Rezervní fond

1. Zdrojem rezervního fondu jsou
 - a) příděl finančních prostředků ve výši nejméně 5 % ze zisku běžného účetního období po zdanění,
 - b) peněžní dary, s výjimkou darů účelově určených.
2. NHÚ může použít prostředků rezervního fondu
 - a) k úhradě ztráty,

- b) k úhradě sankcí,
 - c) ke krytí dočasného nedostatku finančních prostředků,
 - d) k úhradě nákladů hlavní činnosti nezajištěných výnosy,
 - e) k doplnění fondu reprodukce majetku po schválení Radou NHÚ,
 - f) k jiným výdajům, které v mimořádných případech schválí zřizovatel a dozorčí rada.
3. Výši přidělu do rezervního fondu navrhuje ředitel NHÚ a schvaluje Rada NHÚ.
4. Použití prostředků rezervního fondu schvaluje ředitel NHÚ nebo jím pověřená osoba podle směrnice o systému řízení dokumentace.

Čl. 4

Fond reprodukce majetku

1. Zdrojem fondu reprodukce majetku jsou
- a) finanční prostředky ve výši účetních odpisů dlouhodobého majetku,
 - b) příděl ze zisku,
 - c) peněžní dary určené na pořízení a technické zhodnocení dlouhodobého majetku,
 - d) výnosy z prodeje dlouhodobého majetku,
 - e) peněžní prostředky přijaté na pořízení a technické zhodnocení dlouhodobého majetku,
 - f) peněžní prostředky přijaté na sdružení prostředků k pořízení dlouhodobého majetku,
 - g) peněžní prostředky přijaté z rezervního fondu, jejichž převod schválila Rada NHÚ.
2. NHÚ může použít prostředky fondu reprodukce majetku
- a) na pořízení dlouhodobého i krátkodobého majetku,
 - b) k financování oprav a udržování dlouhodobého i krátkodobého majetku,
 - c) na technické zhodnocení dlouhodobého majetku,
 - d) pro sdružování prostředků na pořízení dlouhodobého majetku s jinou institucí,
 - e) k úhradě splátek úvěrů a půjček na pořízení dlouhodobého majetku, včetně úroků z těchto úvěrů a půjček.
3. Výši přidělu do fondu reprodukce majetku navrhuje ředitel NHÚ a schvaluje Rada NHÚ v rámci schvalování rozpočtu NHÚ.
4. Použití prostředků fondu reprodukce majetku schvaluje ředitel NHÚ nebo jím pověřená osoba podle směrnice o systému řízení dokumentace.

Čl. 5

Fond účelově určených prostředků

1. Zdrojem fondu účelově určených prostředků jsou
- a) účelově určené peněžní dary s výjimkou darů určených na pořízení a technické zhodnocení dlouhodobého majetku,
 - b) účelově určené peněžní prostředky ze zahraničí,
 - c) účelově určené veřejné prostředky včetně prostředků účelové a institucionální podpory výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, které nemohly být efektivně použity v rozpočtovém roce, ve kterém byly poskytnuty.
2. Účelově určené prostředky podle odst. 1 písm. c) může NHÚ převést do fondu účelově určených prostředků do výše 5 % objemu prostředků poskytnutých na jednotlivé projekty výzkumu a vývoje, výzkumné záměry nebo jednotlivé činnosti v daném kalendářním roce. Převod účelově určených prostředků NHÚ písemně oznámí jejich poskytovateli. Prostředky fondu účelově určených prostředků může

NHÚ použít pouze k účelu, ke kterému mu byly poskytnuty a v souladu se schváleným rozpočtem příslušného projektu, výzkumného záměru, nebo jednotlivé činnosti. Výši prostředků poskytnutých NHÚ na jednotlivé projekty výzkumu a vývoje nebo výzkumné záměry převáděných do fondu účelově určených prostředků schvaluje příkazce operace a správce rozpočtu podle směrnice o systému řízení dokumentace, a to na návrh řešitele projektu nebo výzkumného záměru.

3. Výši prostředků poskytnutých NHÚ na jednotlivé činnosti prováděné v rámci další činnosti převáděných do fondu účelově určených prostředků schvaluje ředitel NHÚ.
4. Výši prostředků převáděných do fondu účelově určených prostředků ředitel NHÚ písemně oznámí jejich poskytovateli.
5. Případný zůstatek po ukončení příslušného projektu, výzkumného záměru nebo po ukončení další činnosti je třeba v souladu s platnými smlouvami nebo rozhodnutími o poskytnutí dotace vrátit poskytovateli.

Čl. 6 Sociální fond

1. Zdroje sociálního fondu tvoří
 - a) základní přiděl na vrub nákladů NHÚ ve výši 2 % z ročního objemu nákladů NHÚ zúčtovaných na mzdy, náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost,
 - b) peněžní a jiné dary určené do sociálního fondu.
2. Hospodaření s fondem:
 - a) ředitel NHÚ sestavuje rozpočet fondu, stanoví způsob jeho čerpání, a předkládá je ke schválení Radě NHÚ,
 - b) NHÚ může z fondu přispívat pouze na činnosti, které organizuje nebo spoluorganizuje nebo pořídí od jiné organizační složky státu, právnické nebo fyzické osoby. Zaměstnancům v pracovním poměru a důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního nebo plného invalidního důchodu pracovali v NHÚ (dále jen „zaměstnanec“) a jejich manželům, druhům a nezaopatřeným dětem (dále jen „rodinný příslušník“) se poskytne plnění podle věty první za cenu sníženou o příspěvek z fondu,
 - c) na poskytnutí příspěvku nebo jiné plnění z fondu není právní nárok,
 - d) příspěvkem z fondu, pokud není stanovena jeho výše, může být i plná úhrada nákladů,
 - e) veškerá plnění z fondu, s výjimkou sociálních výpomocí, sociálních půjček a darů, jsou zaměstnancům poskytována nepeněžní formou,
 - f) do doby, než bude schválen rozpočet na daný rok, bude možné použít prostředky na financování potřeb odpovídající velikosti rozpočtu minulého za stejnou dobu.

Zásady použití sociálního fondu jsou uvedeny v Příloze číslo 1.

Čl. 7

Závěrečná ustanovení

1. Při čerpání prostředků z fondů se postupuje s maximální hospodárností a účelností.
2. Tato pravidla byla schválena Radou NHÚ dne 25. 4. 2023, nabývají účinnosti dnem 1. 5. 2023 a ruší v plném rozsahu Pravidla pro hospodaření s fondy ze dne 30. 4. 2021.
3. Příloha č. 1 k pravidlům pro hospodaření s fondy je nedílnou součástí těchto pravidel.

doc. Sergey Slobodyan, Ph.D.
ředitel NHÚ AV ČR, v. v. i.

V Praze dne 28. 4. 2023

Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i. Zásady pro použití sociálního fondu

Příloha č. 1 k pravidlům pro hospodaření s fondy

I.

Tvorba sociálního fondu

1. Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., zřizuje v souladu s § 23 zákona č. 341/2005 o veřejných výzkumných institucích sociální fond (dále jen „fond“).
2. Zdroje fondu jsou uvedeny v čl. 6, odst. 1 Pravidel pro hospodaření s fondy. Nevyčerpané prostředky fondu koncem roku nepropadají, převádějí se do příštího roku.
3. Fond je určen k zabezpečování sociálního rozvoje pracovního kolektivu a k podpoře jeho výchovné a kulturně vzdělávací činnosti.

II.

Používání fondu

1) Peněžitý příspěvek na stravování

1. Nárok na příspěvek mají zaměstnanci v pracovním poměru s minimálně čtyřhodinovým denním pracovním úvazkem a neuplatňují přitom nárok na obdobný příspěvek od Univerzity Karlovy CERGE v rámci společného pracoviště CERGE-EI.
2. Zaměstnanci splňujícímu podmínky dle odst. 1) náleží za jemu stanovenou pracovní směnu příspěvek ve výši
 - a) 25 Kč (z toho příspěvek ze sociálního fondu 11 Kč), pokud délka odpracované stanovené pracovní doby dosáhla alespoň 4 hodiny,
 - b) 50 Kč (z toho příspěvek ze sociálního fondu 22 Kč), pokud délka odpracované stanovené pracovní doby dosáhla alespoň 8 hodin,
 - c) nebo 75 Kč (z toho příspěvek ze sociálního fondu 33 Kč), pokud délka odpracované stanovené pracovní doby dosáhla alespoň 12 hodin.
3. Pravidla pro poskytování příspěvku jsou uvedena ve Směrnici č. 4/2021 Poskytování peněžitého příspěvku na stravování zaměstnancům Národohospodářského ústavu AV ČR, v. v. i.

2) Kultura, vzdělávání a sport

Zaměstnavatel může z fondu uhradit náklady na kulturní, vzdělávací a sportovní akce, které pořádá nebo zprostředkovává pro své zaměstnance.

3) Příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, na doplňkové penzijní spoření se státním příspěvkem nebo na soukromé životní pojištění

1. Zaměstnancům bude poskytnut příspěvek buď na penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo na doplňkové penzijní spoření se státním příspěvkem nebo na soukromé životní pojištění. Maximální výše tohoto příspěvku může činit 1200 Kč/zaměstnanec/měsíc. Zaměstnancům bude poskytnuta část příspěvku na penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo doplňkové penzijní spoření se státním příspěvkem, nejvýše však 90 % částky, kterou se zaměstnanec zavázal hradit. Zaměstnancům bude poskytnuta část příspěvku na soukromé životní pojištění, nejvýše však 50 % částky, kterou se zaměstnanec zavázal sám hradit.
2. Příspěvek se poskytuje měsíčně při vyúčtování mzdy za kalendářní měsíc, v němž zaměstnanec splnil podmínky, a to přímo poukázáním na jeho účet u penzijního fondu nebo na účet soukromého životního pojištění.
3. Příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo na doplňkové penzijní spoření se státním příspěvkem nebo soukromé životní pojištění se přiznává zaměstnanci, který o něj požádá a splní níže uvedené podmínky pro jeho přiznání:
 - a) sjednaná pracovní doba činí nejméně 40 hodin týdně (úvazek 1,0), v rámci společného pracoviště CERGE-EI (tedy součet úvazků u obou zaměstnavatelů činí minimálně 1,0) a zároveň neuplatňuje nárok na příspěvek na životní pojištění, na penzijní připojištění nebo na doplňkové penzijní spoření od Univerzity Karlovy CERGE,
 - b) zaměstnanec je v pracovním poměru k jednomu ze zaměstnavatelů (CERGE nebo NHÚ AV ČR, v. v. i.) v rámci společného pracoviště alespoň dva roky; do této doby se započítává i předchozí zaměstnání v rámci společného pracoviště CERGE-EI, pokud na sebe jednotlivé pracovní poměry navazují, přičemž po tuto dobu vždy součet úvazků činil minimálně 1,0,
 - c) má v souladu s příslušnými právními předpisy uzavřené penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo doplňkové penzijní spoření se státním příspěvkem nebo životní pojištění, které je v době podání žádosti účinné,
 - d) vlastní příspěvek zaměstnance na tyto účely činí alespoň 500 Kč měsíčně,
 - e) předloží k nahlédnutí originál smlouvy, a doloží výši příspěvku, kterou se zavázal hradit,
 - f) oznámí pojišťovně skutečnost, že za něj bude zaměstnavatel hradit část příspěvku a v jaké výši.
4. Zaměstnanec je vždy povinen písemně informovat zaměstnavatele o všech skutečnostech rozhodných pro poskytování příspěvku a jejich změnách, tj. zejména změna penzijního fondu, změna pojišťovny, adresy fondu nebo pojišťovny, čísla smlouvy, bankovního spojení a čísla účtu, apod. Změnu údajů je zaměstnanec povinen oznámit bez zbytečného odkladu nejpozději do 8 kalendářních dnů ode dne, kdy se o daných skutečnostech dozvěděl. Za škody vzniklé nedodržením výše uvedené povinnosti odpovídá zaměstnanec v plném rozsahu.
5. Zaměstnanec NHÚ AV ČR, v. v. i., kterému je přiznán a vyplácen příspěvek, ztrácí nárok na jeho vyplácení, jestliže:
 - a) jeho pracovní poměr v NHÚ AV ČR, v. v. i., zanikl nebo došlo ke snížení úvazku na méně než 40 hodin v rámci společného pracoviště CERGE-EI;
 - b) není v evidenčním stavu (např. čerpá mateřskou dovolenou, rodičovskou

dovolenou, neplacené volno trvající déle než 1 kalendářní měsíc), přičemž v měsíci výstupu z evidenčního stavu, resp. návratu do evidenčního stavu tento nárok ztrácí, jestliže v daném měsíci odpracoval méně než 5 pracovních dnů;

- c) je v pracovní neschopnosti trvající déle než 1 kalendářní měsíc. Do této doby se nepočítá měsíc, v jehož průběhu nemoc vznikla nebo byla ukončena, jestliže v tom měsíci odpracoval alespoň 5 pracovních dnů. Každá neschopnost se posuzuje samostatně;
- d) zanikla smlouva o penzijním připojištění se státním příspěvkem, o doplňkovém penzijním spoření se státním příspěvkem nebo o soukromém životním pojištění;
- e) se zaměstnancem byl okamžitě rozváznán pracovní poměr nebo mu NHÚ jako zaměstnavatel dal výpověď z důvodů, pro které s ním mohl okamžitě zrušit pracovní poměr nebo pro závažné porušení povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k práci vykonávané zaměstnancem nebo pro soustavné méně závažné porušování těchto povinností.

6. Při zániku důvodů pro poskytování příspěvku má na tento příspěvek nárok každý zaměstnanec v měsíci, v němž podmínky pro poskytnutí příspěvku naposledy splňoval a při opětovném vzniku nároku v měsíci, kdy podmínky nově splní.

4) Darv

1. Zaměstnavatel může zaměstnanci poskytnout nepeněžitě dary při:

- a) dovršení padesáti let věku;
- b) výročí 20 let a každých dalších 10 let trvání pracovního poměru;
- c) prvním skončení pracovního poměru po přiznání invalidního důchodu nebo nabytí nároku na starobní důchod;

2. Výše daru nepřekročí 5.000,- Kč.

3. Výši daru určí ředitel NHÚ.

5) Sociální výpomoci a zápůjčky

S přihlédnutím k tíživé finanční situaci ve výjimečných případech poskytne zaměstnavatel zápůjčku podle § 2390 až § 2394 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, do výše 50.000 Kč s dobou splatnosti nejpozději do jednoho roku. Ve zcela výjimečných případech může ředitel organizace odsouhlasit poskytnutí nenávratné sociální výpomoci. Výše této výpomoci se posuzuje individuálně a může činit nejvýše 10.000 Kč.

6) Nákup hmotného majetku

Z fondu lze hradit pořízení hmotného majetku, který slouží ke zlepšení pracovních podmínek na pracovišti, a vybavení pro sportovní a zájmovou činnost, které je krátkodobě půjčováno zaměstnancům.

III. Závěrečné ustanovení

V případě, že dojde ke změně ustanovení právních předpisů, jimiž bude dotčen obsah závazků uvedených v těchto zásadách, nebo které umožní sjednat další závazky ve prospěch zaměstnanců, nebo z finančních důvodů se bude měnit limit výdajů, dojde ke změně a doplnění těchto zásad.